

Spis treści

Zamiast wstępu	7
-----------------------------	----------

CZĘŚĆ PIERWSZA

Pedagogika społeczna i szkolnictwo specjalne

wobec ucznia niewidomego	9
---------------------------------------	----------

I. Założenia psychologii społecznej	26
---	----

1. Wpływ środowiska na postawy ludzi niewidomych i widzących	28
---	----

2. Rola literatury w kształtowaniu wizerunku niewidomego w społeczeństwie	36
--	----

II. Krótki rys historii powstawania szkół specjalnych	46
---	----

1. Szkoły specjalne dla dzieci niewidomych na świecie i w Polsce	46
--	----

2. Miejsce ucznia niewidomego w szkolnictwie Unii Europejskiej	59
--	----

3. Technika w służbie niewidzących uczniów	68
--	----

CZĘŚĆ DRUGA

Specyfika percepcji świata przez ludzi niewidomych

i słabo widzących.....	75
-------------------------------	-----------

I. Opinie tyflopedagogów, psychologów i innych naukowców interpretujące odmienną odbiór rzeczywistości przez ludzi niewidomych i widzących	76
--	----

II. Wyobrażenia surogatowe, ich rola i znaczenie w kształtowaniu wyobrażeń świata i pojęć u niewidomych.....	80
1. Procesy rozwojowe u dzieci zdrowych i niewidomych	80
2. Definicja i podział wyobrażeń surogatowych.....	84
3. Poezja, malarstwo i muzyka źródłem inspiracji do tworzenia wyobrażeń surogatowych u niewidomych - przykłady z własnych doświadczeń lekcyjnych	86
4. Rola analogii w tworzeniu wyobrażeń surogatowych.....	94
III. Kompensacja zmysłów.....	97
1. Wyjaśnienie zjawiska kompensacji	97

CZĘŚĆ TRZECIA

Praktyczne zastosowanie zjawiska kompensacji	103
I. Przykłady lekcji języka polskiego uwzględniające zjawisko kompensacji.....	107
1. Klasa VI szkoły podstawowej - nauczanie indywidualne Lekcja przeprowadzona z niewidomą uczennicą- w trakcie nauczania indywidualnego (klasa VI SP).....	108
1.1. Scenariusz lekcji na temat: <i>Kapuśniaczek</i> Juliana Tuwima - żart poetycki	108
1.2. Scenariusz cyklu lekcji, dotyczący nagrania słuchowiska radiowego. Lekcja przeprowadzona w klasie V (nauczanie w zespole uczniów o różnym stopniu intelektualnym i percepcji wzrokowej).....	115
2. Scenariusze lekcji w I klasie LO	120
2.1. Scenariusz lekcji na temat: <i>Makbet</i> Williama Szekspira ~ studium zbrodni	120
2.2. Scenariusz cyklu lekcji - <i>Gościmy na obiadach</i> <i>czwartkowych u króla Stasia</i>	123
2.3. Scenariusz lekcji na temat: <i>Pieśń o narodzeniu Pańskim</i> Franciszka Karpińskiego na tle kołędowej tradycji.....	128
II. Symbolika w młodopolskiej twórczości literackiej	138

1. Modelowa interpretacja wiersza Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>W lesie</i>	146
2. Scenariusz cyklu lekcji w II klasie LO „Malowane słowem”	157
3. Modelowa interpretacja wiersza Jana Kasprówicza <i>Krzak dziękuj róży w Ciemnych Smreczynach</i>	163
4. Scenariusz cyklu lekcji w II klasie LO	176

CZĘŚĆ CZWARTA

Widzenie skórne	181
I. Zjawisko telestezji i jego znaczenie dla niewidomych	185
II. Historia poznania widzenia skórnoego	187
III. Wyjaśnienie zjawiska dermoptycznego	191
IV. Narzędzia badawcze i warunki przeprowadzania eksperymentu	198
V. Wyniki przeprowadzonych badań wśród uczniów niewidomych i widzących	201
VI. Wnioski końcowe	210
Zakończenie	211
Bibliografia	216
Aneksy	221
Aneks 1. Najnowsze technologie komputerowe i urządzenia ułatwiające pracę i samodzielną egzystencję osób niewidomych i słabo widzących	223
Aneks 2. Najciekawsze gazetki tematyczne wykonane przez uczniów niewidomych i niedowidzących przy pomocy komputera	228
Aneks 3. Materiały związane z przeprowadzonymi badaniami widzenia skórnoego	232